
ELS ARGUMENTS INTERNS DIRECTES DELS NOMS EN CATALÀ: UNA APROXIMACIÓ DESCRIPTIVA

DIRECT INTERNAL ARGUMENTS OF NOUNS IN CATALAN: A THEORETICAL AND DESCRIPTIVE APPROACH

ELGA CREMADES CORTIELLA

Universitat Masaryk

238081@mail.muni.cz

Resum: Aquest article vol ser un estudi descriptiu dels arguments interns dels noms eventuals en català. Partim de la idea que alguns noms, com els verbs, són predicats, és a dir, expressen eventualitats i seleccionen arguments, als quals assignen uns papers temàtics.

Ens centrem en els arguments interns directes, que habitualment prenen els papers temàtics de tema o pacient i que se solen realitzar com a sintagmes preposicionals encapçalats per *de*. L'anàlisi de les ocurrences de 105 noms «transitius» al *CTILC*, però, permet observar que aquesta no és l'única possibilitat de realització d'aquests complements. Així, també poden ser sintagmes preposicionals encapçalats per *a*, *contra*, *vers*, *envers* o *cap a* o bé adjectius relacionals. ¿De què depèn, però, aquesta fluctuació? ¿És sistemàtica? ¿Hi ha factors que la condicionen més que uns altres? En aquest article intentem sistematitzar les diverses possibilitats de realització dels arguments interns directes i il·lustrem com la variació preposicional depèn, bàsicament, de qüestions relacionades amb l'aspecte dels noms, de la valència argumental i, sobretot, de les propietats temàtiques dels arguments en qüestió.

Paraules clau: sintaxi, català, sintagma nominal, estructura argumental, genitiu, datiu.

Abstract: The aim of this paper is to describe the realization of the direct internal arguments of nouns in Catalan. It is based on the idea that some nouns, like verbs, are predicates, i.e., they express events and allow argument selection as well as theta-role assignment.

It focuses on the direct internal arguments that are usually themes or patients and are frequently spelled-out as PP*de*.

Nonetheless, data extracted from the analysis of 105 «transitive» nouns at *CTILC* show that PP*de* is not the only possible realization of these complements. Catalan allows direct internal arguments of nouns to be PP*a*, *contra*, *vers*, *envers* or *cap a*, as well as relational adjectives. Why does this variation exist? Is it systematic? Are there any factors that can explain it?

This paper tries to shed some light on the diversity of realizations for direct internal arguments in Catalan. It shows that prepositional variation depends on Aspect, on nouns' argument valence and especially on the thematic properties of the arguments themselves.

Key words: syntax, Catalan, Noun Phrase, argument structure, genitive, dative.

1. INTRODUCCIÓ

Des dels anys setanta —a partir dels plantejaments de Chomsky a «Remarks on Nominalization» (1970)— fins als anys noranta del s. xx va tenir lloc, en diversos camps de la sintaxi teòrica, un debat sobre la capacitat predicativa dels noms i sobre si noms i verbs es poden analitzar paral·lelament pel que fa a les estructures en què es projecten i a les propietats denotatives que presenten. Actualment el debat es considera resolt i hi ha un cert consens al voltant de la idea que el nom, igual que el verb o l'adjectiu, es pot concebre com una categoria predicativa (pot expressar esdeveniments). Cal considerar, per tant, que algunes construccions nominals, com les oracions, estan sotmeses a un conjunt de restriccions que estructurin les relacions entre el nucli i els modificadors.

Si, per altra banda, es discuteix l'estructura dels mots, alguns verbs i noms i els seus arguments verbals s'ha explicat des de diverses perspectives, relacionades amb les aproximacions generals als processos de formació de mots. Així, alguns autors, com Chomsky (1970), consideren que la formació de paraules es reparteix entre el lèxic i el component sintàctic de la gramàtica, mentre que n'hi ha altres que opinen que és uniforme i que té lloc o bé exclusivament al lèxic (com Levin & Rappaport Hovav 1988, 2005) o bé a la sintaxi (per exemple, Halle & Marantz 1993).

En aquest article assumim aquesta darrera perspectiva: partim de la idea que l'estructura sintàctica es construeix sobre la base d'arrels categorialment neutres que conformen la categoria amb què s'insereixen a les oracions quan són dominades per projeccions funcionals. Així, creiem que noms i verbs tenen propietats paral·leles en relació amb l'estructura argumental, que no s'expliquen per l'herència argumental (veg. Gràcia 1995), sinó per les propietats mateixes de les arrels acategorials.¹

1. No intentem teoritzar sobre com es produeix la formació de mots, ja que això depassa de llarg els objectius de l'article. Simplement prenem aquesta perspectiva com a base d'anàlisi perquè, com veurem més endavant, ens permetrà descriure qüestions relacionades amb els fenòmens estudiats.

De fet, a diferència del que postulen autors com Borer (2014) i acostant-nos més a Ramchand (2008), creiem que la inespecificació categorial no impedeix que les arrels continguin un cert contingut semàntic (i que puguin seleccionar arguments).²

Partint d'aquest punt de vista, l'objectiu de l'article és observar com es manifesten sintàcticament els arguments interns directes dels noms (o d'alguns noms) en català. Ho fem basant-nos en dades de corpus obtingudes de les ocurrences que apareixien al *Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC)* d'un conjunt de 105 substantius, que creiem que és prou representatiu de la distribució quantitativa de les diverses realitzacions possibles. Concretament, la selecció dels noms objecte d'anàlisi l'hem dut a terme a partir de les llistes de substantius que ofereixen Xavier Rull a la tesi «Els substantius d'acció i efecte en català» (2008), Olga Fullana a l'article «Els noms psicològics en català: un estudi descriptiu» (1994) i Gabriela Resnik a «Los nombres eventivos no deverbales en español» (2010) —si bé en aquest darrer cas ens hem circumscrit als noms dels quals hi ha equivalent en català. Amb aquesta llista, intentem analitzar noms de totes les classes aspectuals i que admetin arguments amb diferents valors semàntics, de manera que puguem comprovar quins són els factors que intervenen en les possibilitats de materialització dels arguments interns directes dels noms en català.

2. MARC TEÒRIC

Register for free at <https://www.scipedia.com> to download the version without the watermark

2.1 ELS NOMS EVENTUALS³

Tot i que a la introducció hem explicat que hi ha un acord força generalitzat sobre la idea que el sintagma nominal presenta paral·lelismes amb el sintagma verbal

2. Ramchand (2013) critica, fins a un cert punt, el posicionament «excessivament abstracte» d'alguns autors, en el sentit que ignorar que les entitats particulars (en aquest cas, les arrels acategorials) presenten un cert contingut semàntic no serveix per explicar les particularitats de cadascuna d'aquestes arrels: «The existence of systematic regularities and rigidities in verbal meaning on the other hand, shows us that the strategy of ignoring the second question [what a speaker knows when they know the limits and flexibilities of a verb in their language] altogether as in many radical constructivist accounts (Marantz 1997, Harley 1995, Borer 2005), invoking convention and real world knowledge to provide limits to verbal usage, is also not adequate» (Ramchand 2013: 275-276).

3. Seguint Carme Colomines (2008), en aquest article adoptem el terme *eventualitat* per designar el concepte conegut en anglès com *event* (i que a la *Gramàtica del català contemporani* rep el nom de *situació* o *esdeveniment*), que fa referència a la categoria semàntica denotada per un verb o per un nom eventual. Ens sembla més transparent que *event*, més precís que *situació* i menys confús que *esdeveniment*, que s'ha utilitzat en la tradició gramatical catalana (veg. Bonet & Solà 1986) per referir-se a una classe de verbs (els *verbs esdeveniment als*). De la mateixa manera, dissenyem com a *nom eventual* el que en anglès es coneix com a *eventive noun*.

i que podem entendre que tant noms com verbs seleccionen arguments, no sempre és així. Si ens hi fixem, sovint un mateix substantiu pot presentar una doble lectura, una de procés i una altra de resultat: és el cas dels que en la tradició gramatical catalana s'han anomenat *noms d'acció i efecte*, i en són exemples *construcció* ('acció de construir', 'cosa construïda'), *entrada* ('acció d'entrar', 'lloc per on s'entra') o *examen* ('acció d'examinar', 'prova escrita o oral').

En general (si bé no exclusivament), només la lectura de procés (és a dir, el nom d'acció pròpiament) presenta una estructura *eventual* (d'esdeveniment), que és precisament el que, tal com explica Grimshaw (1990), permet la presència d'arguments. Per tant, els substantius que seleccionen arguments són els que, a més d'entitats referencials, designen estats, activitats, realitzacions o assoliments.

És per aquest motiu que centrem l'estudi en els noms eventuais.⁴

2.2 CONCEPTE D'ARGUMENT INTERN: L'ARGUMENT INTERN DIRECTE

Seguint Williams (1981), direm que els arguments interns són tots els arguments d'un predicat que es generen en posicions internes d'aquest predicat, és a dir, són els arguments *seleccionats* o *subcategoritzats*. Per tant, tots els arguments requerits per un predicat que no són l'argument extern —que definim com l'argument més prominent d'un predicat— són arguments interns. ⁴ Si hem de considerar arguments interns

Alhora, cal distingir dos tipus d'argument intern (Marantz 1984; Gràcia 1995): l'argument intern directe i l'argument intern indirecte o oblic. El primer es pot definir, segons Bosque & Gutiérrez-Rexach (2009), com el que en el cas del verb es realitza estructuralment «bajo V' y en condiciones de hermandad estricta con el verbo, lo que coincide muchas veces con el complemento directo» (2009: 257). En canvi, l'argument intern indirecte o oblic és el que en, paraules de Bosque & Gutiérrez-Rexach, «se realiza como segundo complemento, noción que incluye el complemento indirecto, pero también el complemento de régimen» (2009: 257-258).

En la perspectiva d'estudi que prenem en aquest treball, entenem que els arguments interns directes són els que es generen com a constituents immediats de l'arrel

4. Com explica Badia (1994, 2002), hi ha noms no eventuals que admeten complements assimilables als arguments, ja que són complements exigits —i legítims— pels noms que acompanyen: es tracta dels noms relacionals (com *pare*, *fill* o *amic*), les nominalitzacions d'agent (com *constructor*), alguns noms resultatius (si la lectura resultativa del nom no coincideix amb el tema, com passa a *anàlisi*) i els noms icònics (*quadre*, *dibuix*, *fotografia*). Tanmateix, l'objectiu d'aquest estudi és observar com funcionen els arguments interns directes dels noms eventuals, de manera que aquest darrer grup no s'ha pres en consideració.

inespecificada categorialment i que, des del punt de vista semàntic, solen correspondre al tema o al pacient. És el que podem comprovar a (1), on mostrem exemples extrets del *CTILC* (la cursiva és nostra):

- (1) a. La nostra tasca és tan sols respondre aquelles qüestions que naixen de la nostra discussió *de la possibilitat de coneixement religiós*. (Tema)
 b. [...] ha comportat la persecució i destrucció *d'aquestes cultures nacionals que existeixen a l'Estat espanyol, la basca, la gallega i la catalana*. (Pacient)

Com constaten Levin & Rappaport Hovav (2005) per als verbs, els arguments interns directes poden desenvolupar diversos papers temàtics en el marc de l'SD: des del de pacient —el més prototípic— fins a l'estímul, passant pel tema o la meta. És cert que part dels papers temàtics que proposen es podrien incloure sota l'etiqueta *tema*, ja que, com reconeixen, el tipus i nombre de papers temàtics encara és ara objecte de debat. En paraules de les autores: «it is impossible to formulate a thematic hierarchy which will capture all generalizations involving the realization of arguments in terms of their semantic roles» (Levin & Rappaport Hovav 2005: 183). Això no vol dir, però, que no hi pugui haver distincions, més fines que les de *tema* o *pacient*, que permetin caracteritzar els rols semàntics que habitualment presenten els arguments interns directes. A (2) il·lustrem, mitjançant exemples del *CTILC*, cadascun dels rols que proposen aquestes autores (la cursiva és nostra):

- (2) a. Tot el dimarts és destinat a l'ascensió *del pic més alt del massís sinàtic*. (Tema)
 b. Denuncià [...] la seva traïció *a la classe obrera i al poble de França*. (Pacient)
 c. La higiene mental vol passar [...] a l'aconseguint *de l'equilibri*. (Meta)
 d. [L]a percepció *d'un fet* [...] porta [...] a la impossibilitat d'escriure. (Estímul/objecte de percepció)
 e. Explotaven el menyspreu comú *cap als treballs manuals*. (Estímul/target o objecte d'emoció)

També podem incloure, dins dels arguments interns directes, els complements assimilables als arguments interns dels adjectius, ja que també són arguments generats com a constituents immediats de l'arrel i, des d'un punt de vista semàntic, desenvolupen un rol similar al del tema. A (3) hi ha una mostra d'aquest tipus de complements:

- (3) a. Fins aleshores havia ignorat *la seva enorme capacitat [de sentir-se fascinat]*. (cf. *És capaç de sentir-se fascinat*)
 b. Si estiguessis bo i jo tingués *la seguretat [que sabries captenir-te]*. (cf. *Si estigués segur que sabries captenir-te...*)

3. ALGUNES QÜESTIONS SOBRE LA REALITZACIÓ DELS ARGUMENTS NOMINALS EN CATALÀ

En general, la realització més prototípica dels arguments nominals en català és la de sintagma preposicional encapçalat per *de* (d'ara endavant, SP_{de}). Aquesta preposició —que equivaldria a *di* en italià o a *of* en anglès— se sol assimilar al cas genitiu (veg. Chomsky 1970, per exemple), i la seva presència té a veure amb les possibilitats d'assignació de cas en el domini nominal. De fet, malgrat que entre noms i verbs hi ha paral·lelismes sintàctics i semàntics, també hi ha algunes diferències, la més destacable de les quals és, potser, la que té a veure amb les possibilitats d'assignació de cas. Així, a diferència del que succeeix en l'àmbit verbal i tal com assenyalen diversos autors (veg. Alexiadou, Haegeman & Stavrou 2007 per a un resum de la qüestió), els noms no poden assignar cas directament als seus arguments: per tant, els arguments nominals no es poden manifestar mai com a SD (si més no en les llengües romàniques o en llengües sense cap sistema ric de cas morfològic). Llavors, els arguments que en un entorn verbal reben cas directament (és a dir, els que reben cas nominatiu de Flex i cas acusatiu de V), en l'àmbit de l'SD reben cas de forma mediatitzada (mitjançant una preposició, que normalment és *de*). Atès que es relaciona amb el genitiu, autors com Bonet & Solà (1987) o Badia (1994, 2002) proposen designar els arguments interns directes realitzats com a SP_{de} amb el terme de *genitiu objectiu*, terme reprès de l'anglès *objective genitive*, però de *genitiu objectiu* per referir-se als SDs (i no als SPs) que són arguments externs).

La de genitiu objectiu, però, no és l'única realització possible dels arguments nominals en català, ja que també poden ser sintagmes preposicionals encapçalats per altres preposicions, adjectius relacionals, possessius o clítics (Badia 1994, 2002). Aquestes quatre possibilitats són ben manifestes en el cas dels arguments externs, tal com il·lustrem a continuació (la cursiva és nostra):

- (4) a. El pelegrinatge *dels xiïtes* als santuaris àrabs esdevé difícil i àdhuc perillós. (SP)
- b. Ja hem tractat explícitament aquesta doctrina en el curs del *nostre* atac a la metafísica. (Possessiu)
- c. Balaguer, en començar l'atac *espanyol* a Barcelona, va caure novament en mans de Felip IV. (Adjectiu relacional)
- d. [E]l Baptisme *n'*era el naixement. (Clíctic)⁵

5. Considerem que els arguments noms relacionats amb verbs inacusatius com a arguments externs. Tot i que són seleccionats, presenten característiques que, des del punt de vista descriptiu, obliga a tractar-los

Tanmateix, en el cas dels arguments interns la variabilitat és menor, i es limita als sintagmes preposicionals i als adjectius relacionals (sempre que no siguin ni ètnics ni referencials). Ho exemplifiquem a continuació:

- (5) a. De la nostra informació deduïm que l'atac «del cadell» *sobre blats i ordís* és poc o gens conegut a la Segarra.
- b. Aquí deu estar, potser, aquell «quelcom» que veia Nietzsche, més enllà del seu odi *antijudaic*.

Bonet & Solà (1986) i Ginebra (2001) consideren que els arguments interns es poden manifestar com a possessius, però ho fan perquè consideren que el tema/pacient dels noms transitius sempre funciona com a argument intern. Tanmateix, cal tenir en compte que els arguments interns directes només es poden manifestar com a possessius en configuracions com les de (6*b* i *d*), i, com explica Picallo (1991), es tracta de configuracions passives. Vegem-ho (en aquest cas els exemples són nostres):

- (6) a. L'autorització de l'acte per part de la direcció va ser molt criticada.
- b. La seva autorització per part de la direcció va ser molt criticada.
- c. la ràpida destrucció de la ciutat per part de l'exèrcit enemic
- d. la seva ràpida destrucció per part de l'exèrcit enemic

Com se sap, les passives es caracteritzen precisament perquè l'argument generat inicialment com a intern passa a funcionar com a argument extern, mentre que l'argument «extern» de la configuració activa passa a ser adjunt (des del punt de vista de les funcions sintàctiques, complement agent). Així, en casos com els de (6) hem de considerar que els arguments manifestats com a possessius ocupen la posició de l'argument extern i no poden ser objecte d'anàlisi en aquest treball. Per tant, podem afirmar que, com de fet ja apuntaven Giorgi & Longobardi (1991), només els arguments externs poden expressar-se com a possessius. A (7) reprenem els sintagmes de (6) per mostrar com, en una configuració activa, només l'argument extern pròpiament dit pot ser possessiu:

- (7) a. la seva autorització de l'acte (*seva* = *de la direcció*)
- b. *la seva autorització de la direcció (*seva* = *de l'acte*)
- c. la seva destrucció de la ciutat (*seva* = *de l'exèrcit enemic*)
- d. *la seva destrucció de l'exèrcit enemic (*seva* = *de la ciutat*)

conjuntament amb els arguments externs, com ara la possibilitat de passivització o de realització com a possessius (vegeu Cremades 2014 per a més informació). Tot i que no és objecte d'estudi d'aquest treball, més avall en tornarem a parlar.

És precisament per una raó similar que no incloem a l'estudi els arguments dels noms relacionats amb verbs inacusatius. Tot i que habitualment s'entén que l'argument intern directe correspon tant al complement directe verbal com al subjecte d'un verb inacusatiu, aquí només tindrem en compte el primer cas, ja que l'únic argument dels noms relacionats amb verbs inacusatius funciona, en les configuracions nominals, com els arguments externs: es pot manifestar com a *complement agent* en una configuració passiva (si és animat) i admet la realització com a possessiu. Una cerca per Internet permet localitzar exemples com aquests (la cursiva és nostra):⁶

- (8) a. A més a més, l'entrada *per part de turistes estrangers* és molt restringida. (Blog d'un partit polític)
 b. Arribada *per part de les entitats* i recollida de la documentació. (Horaris d'una jornada esportiva)

D'altra banda, sembla que els clítics tampoc no corresponen exactament a la realització pròpia dels arguments interns. Segons Giorgi & Longobardi (1991), l'extracció dels complements del nom sempre s'ha de produir des de la posició d'especificador d'*N'*, que és la posició que correspon a l'argument extern. Això concorda amb la jerarquia que assenyalen Alexiadou, Haegeman & Stavrou (2007) per a l'extracció dels constituents de les construccions nominals, que reflecteix la idea que «com més extern» és un complement respecte al nucli que el domina, més fàcil és extreure'l. Tot i que debatre aquesta qüestió va molt més enllà dels objectius d'aquest article, aquí considerarem que un argument nominal només es pot desplaçar i reprendre com a clíctic si parteix de la posició d'argument extern, i, per tant, no es prendran en consideració a la descripció dels arguments interns pròpiament dits.

Finalment, cal tenir en compte que els complements argumentals poden presentar caràcter oracional. En aquests casos, partirem de la idea que l'estructura és en realitat un sintagma preposicional i que es produeix el fenomen conegut tradicionalment com a *canvi i caiguda de preposicions*. A (9) recollim ocurrences del CTILC en què es produeix aquest fenomen (la cursiva és nostra):⁷

6. Parlem de *noms relacionats amb verbs inacusatius* per referir-nos a substantius com *arribada*, *sortida*, *entrada*, *aparició*, etc., que en una configuració verbal es realitzen com a verbs inacusatius. No podem designar els noms com a *noms inacusatius* perquè en realitat tots els substantius ho són: com veurem, una de les propietats més característiques dels noms és la incapacitat d'assignar cas acusatiu.

7. Fem referència al fenomen amb l'expressió *canvi i caiguda de preposició*, establerta per Solà (1972), entre altres raons, per una qüestió de claredat expositiva. D'acord amb la descripció habitual, en aquest tipus de subordinades, davant d'un infinitiu només hi podem trobar les preposicions *a* i *de* (de manera que *en* i *amb* canvien, amb una certa vacil·lació segons el verb precedent —o, en aquest cas, el nom), i davant d'una oració finita

- (9) a. [F]eia estendre el temor *que els moriscos acabassen imposant-se pel nombre*.
 b. la por *que la seva criatura no quedés reduïda a una desferra*.
 c. ¿No tenim dret *que ens donin menjar i beure*?

En resum, els arguments interns directes dels noms es poden realitzar bàsicament de dues maneres: com a sintagmes preposicionals o com a adjectius relacionals. A continuació presentarem les característiques específiques de cadascuna de les possibilitats.

4. LA REALITZACIÓ DELS ARGUMENTS INTERNS DIRECTES DELS NOMS EN CATALÀ

A l'apartat anterior hem observat que els arguments interns directes dels noms es poden manifestar com a sintagmes preposicionals o com a adjectius relacionals. Per estudiar com es concreta aquesta variació en català, hem observat totes les ocurrences en què cadascun dels noms estudiats presentava una lectura eventual i apareixia acompanyat d'argument intern directe. Així, hem pogut comprovar tendències de realització que poden contribuir a la descripció de com es manifesten sintàcticament els arguments interns dels noms en català. Una primera observació ens ha permès constatar que, com hem dit i com es veu a la taula 1, la realització més productiva dels arguments interns és la de sintagma preposicional.

Taula 1. Realització dels arguments interns directes

Nom	Nombre d'ocurrències	Sintagmes preposicionals	Adjectius relacionals
<i>abaixament</i>	40	40 (100%)	-
<i>absorció</i>	234	232 (99,1%)	2 (0,9%)
<i>aclariment</i>	57	57 (100%)	-
<i>acompanyament</i>	32	32 (100%)	-
<i>aconseguint</i>	8	8 (100%)	-
<i>acusació</i>	99	99 (100%)	-
<i>adjunció</i>	21	21 (100%)	-
<i>admiració</i>	155	155 (100%)	-

la preposició cau. D'altra banda, en castellà les construccions a què fem referència són assimilables a sintagmes preposicionals (p. ex., *la decisión de que vendría*), cosa que afavoreix la interpretació d'aquestes estructures a partir del fenomen del canvi i caiguda de preposició.

<i>admissió</i>	159	159 (100%)	-
<i>adopció</i>	432	432 (100%)	-
<i>afavoriment</i>	12	12 (100%)	-
<i>agraïment</i>	72	72 (100%)	-
<i>agressió</i>	102	94 (92,2%)	8 (7,8%)
<i>al·lusió</i>	474	474 (100%)	-
<i>alegrança</i>	1	1 (100%)	-
<i>alleugeriment</i>	10	10 (100%)	-
<i>alleujament</i>	31	31 (100%)	-
<i>alliberament</i>	375	340 (90,7%)	35 (9,3%)
<i>amor</i>	383	374 (97,7%)	9 (2,3%)
<i>anàlisi</i>	177	166 (93,8%)	11 (6,2%)
<i>annexió</i>	20	20 (100%)	-
<i>aprofundiment</i>	65	65 (100%)	-
<i>arbitratge</i>	3	3 (100%)	-
<i>arrepentiment</i>	3	3 (100%)	-
<i>ascensió</i>	9	9 (100%)	-
<i>atac</i>	104	104 (100%)	-
<i>atracció</i>	109	109 (100%)	-
<i>avergonyiment</i>	2	2 (100%)	-
<i>avorriment</i>	4	4 (100%)	-
<i>avorriment</i>	38	38 (100%)	-
<i>avergonyiment</i>	1	1 (100%)	-
<i>cansament</i>	88	88 (100%)	-
<i>clam</i>	79	79 (100%)	-
<i>clamor</i>	8	8 (100%)	-
<i>clausura</i>	88	87 (98,9%)	1 (1,1%)
<i>cobriment</i>	4	4 (100%)	-
<i>commoció</i>	14	14 (100%)	-
<i>complaença</i>	6	6 (100%)	-
<i>comunicació</i>	7	7 (100%)	-
<i>concessió</i>	192	192 (100%)	-
<i>condemna</i>	67	67 (100%)	-
<i>condemnació</i>	65	64 (98,5%)	1 (1,5%)
<i>conducció</i>	122	118 (96,7%)	4 (3,3%)
<i>coneixement</i>	252	251 (99,6%)	1 (0,4%)
<i>confusió</i>	137	137 (100%)	-
<i>consolació</i>	12	11 (91,7%)	1 (8,3%)
<i>construcció</i>	238	237 (99,6%)	1 (0,4%)
<i>conversió</i>	19	19 (100%)	-

Register for free at <https://www.scipedia.com> to download the version without the watermark

<i>cremadissa</i>	3	3 (100%)	-
<i>defensió</i>	3	3 (100%)	-
<i>definició</i>	50	50 (100%)	-
<i>demanadissa</i>	16	16 (100%)	-
<i>demanda</i>	175	170 (100%)	5 (2,9%)
<i>denúncia</i>	82	82 (100%)	-
<i>denunciació</i>	1	1 (100%)	-
<i>desanimació</i>	1	1 (100%)	-
<i>destrucció</i>	547	516 (94,3%)	31 (5,7%)
<i>dimissió</i>	9	9 (100%)	-
<i>discussió</i>	102	101 (99%)	1 (1%)
<i>dissuasió</i>	2	2 (100%)	-
<i>divertiment</i>	6	6 (100%)	-
<i>dret</i>	569	567 (99,6%)	2 (0,4%)
<i>elecció</i>	332	328 (98,8%)	4 (1,2%)
<i>embarcament</i>	14	14 (100%)	-
<i>enaltiment</i>	62	61 (98,4%)	1 (1,6%)
<i>enamorament</i>	26	26 (100%)	-
<i>enveja</i>	47	45 (95,7%)	2 (4,3%)
<i>escampament</i>	17	17 (100%)	-
<i>estima</i>	76	75 (98,7%)	1 (1,3%)
<i>evasió</i>	8	8 (100%)	-
<i>exclusió</i>	114	112 (98,2%)	2 (1,8%)
<i>fascinació</i>	51	49 (96,1%)	2 (3,9%)
<i>guiatge</i>	20	19 (95%)	1 (5%)
<i>il·lusió</i>	2	2 (100%)	-
<i>immersió</i>	2	2 (100%)	-
<i>impressió</i>	23	23 (100%)	-
<i>inclusió</i>	96	96 (100%)	-
<i>injúria</i>	97	97 (100%)	-
<i>interès</i>	112	110 (98,2%)	2 (1,8%)
<i>intromissió</i>	5	5 (100%)	-
<i>invasió</i>	79	71 (89,9%)	8 (10,1%)
<i>inversió</i>	102	102 (100%)	-
<i>marcatge</i>	13	11 (84,6%)	2 (15,4%)
<i>menyspreu</i>	189	189 (100%)	-
<i>negativa</i>	21	21 (100%)	-
<i>objecció</i>	20	20 (100%)	-
<i>odi</i>	234	233 (99,6%)	1 (0,4%)
<i>partició</i>	68	68 (100%)	-

<i>passió</i>	35	35 (100%)	-
<i>patiment</i>	2	2 (100%)	-
<i>pesquera</i>	3	3 (100%)	-
<i>por</i>	378	375 (99,2%)	3 (0,8%)
<i>privació</i>	97	97 (100%)	-
<i>reciclatge</i>	20	20 (100%)	-
<i>reclusió</i>	10	10 (100%)	-
<i>rodatge</i>	19	19 (100%)	-
<i>satisfacció</i>	163	163 (100%)	-
<i>temor</i>	373	373 (100%)	-
<i>traïció</i>	72	72 (100%)	-
<i>transmissió</i>	349	334 (95,7%)	15 (4,3%)
<i>trencadissa</i>	49	49 (100%)	-
<i>utilització</i>	540	540 (100%)	-
<i>venda</i>	78	78 (100%)	-
<i>victòria</i>	12	12 (100%)	-
<i>visita</i>	96	95 (99%)	1 (1%)
Total	10.343	10.185 (98,5%)	158 (1,5%)

Tanmateix, dins de cadascuna de les possibilitats —SP o adjectiu relacional— s’hi inclouen diverses alternatives, que observarem i intentarem explicar als apartats següents.

4.1 SINTAGMA PREPOSICIONAL

Dins de les realitzacions com a sintagma preposicional, la més freqüent és, com ja hem avançat, la de genitiu objectiu (és a dir, *SP_{de}*). La presència del genitiu en el domini nominal s’explica per la incapacitat dels noms d’assignar cas directe (Chomsky 1970, Stowell 1981, Grimshaw 1990, Giorgi & Longobardi 1991, Alexiadou 2001, entre altres autors) i la necessitat d’una preposició que «mediatitzi» l’assignació de cas (i de paper temàtic). Podem entendre, com de fet proposen Alexiadou, Haegeman & Stavrou (2007), que aquest genitiu és cas estructural en el domini de l’SD.⁸ I si a més de la distinció tradicional entre cas inherent i cas estructural, tenim en compte la proposta

8. Tant Alexiadou (2001) com Alexiadou, Haegeman & Stavrou (2007) entenen que el genitiu és un cas estructural que els noms eventuals reben de les projeccions funcionals de l’SD, com el gènere (S_{Gen}) o el nombre (S_{Num}). Ho podem justificar per la incapacitat dels noms d’assignar cas als seus arguments i per la impossibilitat, en llengües com el romanès (Cornilescu 2001) o l’anglès, que apareguin dos genitius com a complements d’un

de Marantz (2000 [1991]) sobre l'assignació de cas com un procés morfològic, hem d'entendre que el genitiu és el cas no marcat en el domini de l'SD: «Unmarked case may be sensitive to the syntactic environment; for example, in a language GEN may be the unmarked case for NPs inside NPs (or DPs), while NOM may be the unmarked case inside IPs» (Marantz 2000 [1991]: 24). Per tant, en la mesura que correspon al cas estructural no marcat en el domini de l'SD, el genitiu és la realització «per defecte» dels arguments nominals. És el que es pot comprovar a la taula 2, on es veu que la major part dels complements es realitzen com a *SP_{de}*.

Taula 2. Arguments interns directes realitzats com a SP

Nom	de	a	contra	sobre / damunt	vers / envers	davant	entre	en	per
<i>abaixament</i>	40 (100%)								
<i>absorció</i>	232 (100%)								
<i>aclariment</i>	57 (100%)								
<i>aconseguint</i>	8 (100%)								
<i>adjunció</i>	21 (100%)								
<i>admissió</i>	159 (100%)								
<i>adopció</i>	432 (100%)								
<i>afavoriment</i>	12 (100%)								
<i>alegrança</i>	1 (100%)								
<i>alleugeriment</i>	10 (100%)								
<i>alliberament</i>	340 (100%)								
<i>anàlisi</i>	166 (100%)								

mateix nom. Tot i que sembla que en català hauria de ser SGen perquè els *SP_{de}* sempre són postnominals, creiem que aquesta qüestió requereix un estudi aprofundit (veg. Cremades 2014 per a més informació).

<i>aprofundiment</i>	65 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>arbitratge</i>	3 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>ascensió</i>	9 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>cansament</i>	88 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>clam</i>	79 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>clausura</i>	87 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>commoció</i>	14 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>comunicació</i>	7 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>concessió</i>	192 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>condemnació</i>	64 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>conducció</i>	118 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>coneixement</i>	251 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>consolació</i>	11 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>construcció</i>	237 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>conversió</i>	19 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>cremadissa</i>	3 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>defensió</i>	3 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>definició</i>	39 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>denunciació</i>	1 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>destrucció</i>	516 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>dimissió</i>	9 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>divertiment</i>	6 (100%)	-	-	-	-	-	-	-	-

<i>elecció</i>	328 (100%)								
<i>embarcament</i>	14 (100%)								
<i>enaltiment</i>	61 (100%)								
<i>escampament</i>	17 (100%)								
<i>evasió</i>	8 (100%)								
<i>exclusió</i>	112 (100%)								
<i>guiatge</i>	19 (100%)								
<i>immersió</i>	2 (100%)								
<i>impressió</i>	23 (100%)								
<i>inclusió</i>	96 (100%)								
<i>intromissió</i>	5 (100%)								
<i>invasió</i>	71 (100%)								
<i>inversió</i>	102 (100%)								
<i>marcatge</i>	11 (100%)								
<i>negativa</i>	21 (100%)								
<i>objecció</i>	20 (100%)								
<i>partició</i>	55 (100%)								
<i>pesquera</i>	3 (100%)								
<i>reclusió</i>	10 (100%)								
<i>rodatge</i>	19 (100%)								
<i>satisfacció</i>	163 (100%)								
<i>transmissió</i>	334 (100%)								

<i>trencadissa</i>	49 (100 %)								
<i>utilització</i>	550 (100 %)								
<i>venda</i>	78 (100 %)								
<i>acompanyament</i>	27 (84,4 %)	5 (15,6 %)							
<i>acusació</i>	2 (2,1 %)	19 (20,0 %)	74 (77,9 %)						
<i>admiració</i>	22 (14,2 %)	7 (4,5 %)			18 (11,6 %)				108 (69,7 %)
<i>agressió</i>	4 (4,2 %)	64 (67,4 %)	25 (26,3 %)	1 (1,05 %)	1 (1,05 %)				
<i>al·lusió</i>	8 (1,7 %)	465 (98,1 %)		1 (0,2 %)					
<i>alleujament</i>	27 (87,1 %)	4 (12,9 %)							
<i>amor</i>	96 (26 %)	237 (64,2 %)			13 (3,5 %)				23 (6,2 %)
<i>atac</i>	10 (9,6 %)	67 (64,4 %)	26 (25 %)						
<i>atracció</i>	72 (66,1 %)				4 (3,7 %)				33 (30,3 %)
<i>avorriment</i>	30 (78,9 %)	5 (13,2 %)			1 (2,6 %)				2 (5,3 %)
<i>clamor</i>	1 (12,5 %)	4 (50 %)	3 (37,5 %)						
<i>complaença</i>	5 (83,3 %)				1 (16,7 %)				
<i>condemna</i>	66 (98,5 %)	1 (1,5 %)							
<i>confusió</i>	91 (71,1 %)						37 (28,9 %)		
<i>demanda</i>	169 (99,4 %)		1 (0,6 %)						
<i>denúncia</i>	79 (68,1 %)	3 (2,6 %)	33 (28,4 %)	1 (0,9 %)					
<i>dret</i>	284 (55,6 %)	227 (44,4 %)							
<i>enamorament</i>	19 (73 %)				4 (15,4 %)				
<i>enveja</i>	23 (52,3 %)	15 (34,1 %)	2 (4,5 %)		1 (2,3 %)			1 (2,3 %)	2 (4,5 %)

<i>estima</i>	33 (44%)	7 (9,3%)			5 (6,7%)				30 (40%)
<i>fascinació</i>	43 (89,6%)				1 (2,1%)				4 (8,3%)
<i>injúria</i>	5 (5,2%)	68 (70,1%)	24 (24,7%)						
<i>interès</i>	1 (0,9%)	18 (16,4%)			3 (2,7%)			20 (18,2%)	68 (61,8%)
<i>menyspreu</i>	94 (56%)	8 (4,8%)	1 (0,6%)		15 (8,9%)				
<i>odi</i>	20 (8,6%)	127 (54,5%)	52 (22,3%)		17 (7,3%)				17 (7,3%)
<i>passió</i>	8 (22,9%)		1 (2,9%)						26 (74,3%)
<i>por</i>	339 (90,6%)	35 (9,4%)							
<i>temor</i>	296 (79,6%)	76 (20,4%)							1 (0,3%)
<i>traïció</i>	12 (16,7%)	55 (76,4%)	4 (5,5%)		1 (1,4%)				
<i>victòria</i>	2 (16,7%)		2 (16,7%)	4 (33,3%)		2 (16,7%)			
<i>visita</i>	4 (4,2%)	92 (95,8%)							
Total	7362 (76,01%)	1609 (16,61%)	248 (2,56%)	7 (0,07%)	85 (0,88%)	2 (0,02%)	37 (0,38%)	21 (0,22%)	314 (3,24%)

Ara bé, malgrat que la de genitiu objectiu és la realització més freqüent i que, de fet, seria la que esperaríem per a qualsevol argument intern directe, la taula permet comprovar que aquests complements també poden estar encapçalats per preposicions com *de*, *a*, *entre*, *en*, *per*, *vers*, *envers*, *contra*, *sobre*, *cap a*, *davant* i *damunt*. Això sembla contradictori amb la idea que el genitiu és cas estructural no marcat en el domini de l'SD, encara que, com observarem als apartats següents, sembla que hi ha raons semàntiques i sintàctiques que ho justifiquen.

A continuació examinarem cadascuna de les possibilitats que s'observen a la taula 2 i intentarem establir patrons que ens permetin classificar quines classes de noms solen admetre exclusivament arguments encapçalats per genitius objectius i quines n'admeten amb altres preposicions.

4.1.1 Genitiu objectiu (SP_{de})

Ja hem dit que la preposició *de* és la que permet assignar cas no marcat en l'àmbit nominal i, per tant, és la que presenten, en principi, els arguments que reben cas directe en l'àmbit verbal. Hi ha, com podem comprovar a la taula, un conjunt nombrós de substantius que sempre opta per *de* com a preposició que encapçala els seus arguments interns directes.

A més, a partir de l'observació de les dades, podem dividir el grup de noms que sempre opta pel genitiu objectiu com a complement argumental en tres subclasses, que classifiquem segons les característiques sintàctiques i semàntiques de l'argument intern.

4.1.1.1 Noms que seleccionen un tema incremental

Hi ha substantius, com *construcció*, *destrucció*, *anàlisi*, *admissió*, *utilització* o *transmissió*, que exigeixen que el seu argument intern directe sempre estigui encapçalat per *de*. Si bé semànticament es tracta de substantius diferenciats, podem considerar que en tots els casos l'argument intern directe és un tema incremental en el sentit proposat per Dowty (1991), per a qui «examples of Incremental Themes are traditional 'effected' objects, 'destroyed' objects, and objects entailed to undergo a definite change of state» (1991: 568). A la taula 2 podem comprovar que bona part dels substantius que només admeten el genitiu objectiu com a realització dels seus arguments interns directes són substantius que exigeixen objectes efectuats, objectes —diguem-ne— *contraefectuats* (és a dir, destruïts o consumits) o objectes que pateixen un canvi d'estat definit (ja sigui un canvi pròpiament dit, ja sigui un desplaçament físic o abstracte).

a) Objectes efectuats

Noms com *fabricació*, *construcció*, *creació*, *generació* o *redacció* sempre seleccionen un objecte efectuat que només es pot materialitzar com a genitiu objectiu. És el que veiem a (10), on presentem exemples del CTILC relacionats amb el nom *construcció*, manipulats per mostrar que només la preposició *de* és possible:

- (10) a. A partir de l'any 1860, la construcció {*del*al*per*} *vaixells* a la costa de Llevant cau en picat.
 b. [...] ha donat lloc a la construcció en diferents ciutats del món {*del*al*per*} *nous edificis d'aquests*.

b) Objectes contraefectuats

Igual que els anteriors, els noms que tenen com a objecte un element que és destruït o consumit (és a dir, que denoten un significat oposat al de l'objecte efectuat) també solen seleccionar arguments interns directes encapçalats per la preposició *de*. Ginebra (comunicació personal) suggereix el terme *objecte contraefectuat* per referir-se a aquesta classe d'argument intern directe. És el que trobaríem en substantius com *destrucció*, *assassinat*, *liquidació*, *matança*, *menjada*, *llegida*, *utilització*, *cremada* o *absorció*. Ho exemplifiquem a continuació amb ocurrences del CTILC (la cursiva i les alternatives preposicionals són nostres):

- (11) a. Es va a la destrucció {*d'/*a/*per*} un món ignominiós.
 b. Evitaren la matança {*de/*a/*per*} senyors i {*dels/*als/*pels*} escadussers elements de dreta de la vila.

c) Objectes que pateixen un canvi d'estat definit

Els noms que indiquen una modificació de l'objecte o un desplaçament físic o abstracte també solen exigir un complement materialitzat com a genitiu. Hi podríem incloure tant els noms que indiquen un canvi d'estat definit en el sentit de Dowty (1991) —*correcció*, *pintada*, *impressió* ('acció d'imprimir')—, com els que indiquen un desplaçament de l'objecte —*trasllat*, *reforma*, *conducció*, *guiatge*, *rodatge*, *evasió*, *transmissió*, *comunicació*, *abaixament* o *clausura*. També podríem assimilar als substantius d'aquest grup el nom *comunicació* (*comunicació d'alguna cosa a algú*) o els noms que indiquen possessió o canvi de propietat (*venda*, *adopció*, *admissió* i, fins i tot, *invasió*). A (12a) hi ha un nom de canvi d'estat definit, a (12b) un nom de desplaçament i a (12c) un de canvi de propietat. Com en els casos anteriors, exemplifiquem l'afirmació amb textos del CTILC lleugerament manipulats per mostrar que només el genitiu és possible:

- (12) a. Aquesta ditxosa selecta tindrà llarg temps empantanegada la impressió {*de/*a/*per*} la meua gramàtica.
 b. Era un viatge ben penós, el de conducció {*dels/*als/*pels*} difunts al cementiri.
 c. A partir de 1981 la venda {*de/*a/*per*} discos i cassettes a Espanya va patir una forta reducció.

En el cas dels noms que indiquen desplaçament o canvi de possessió, el fet que el tema estigui encapçalat per la preposició s'explica, a més, perquè sovint admeten

arguments interns oblics que indiquen direccionalitat, meta o extensió i que, per tant, són SP_a (o *cap a*, *envers*, *vers*) i SP_{per} (o *a través de*).

4.1.1.2 Noms de percepció

Els noms que indiquen percepció, ja sigui sensorial (*observació*, *tast*, *visió*), ja sigui intel·lectual (*examen*, *estudi*, *coneixement* o *anàlisi*), seleccionen arguments interns directes que s'han de realitzar obligatòriament com a genitius. Ho il·lustrem a (13), on oferim exemples del *CTILC* (lleugerament manipulats):

- (13) a. En la seva anàlisi {*del/*al/*per*} l'aire [sic], havia volgut escorcollar si [...] el que restava era nitrogen pur.
b. Té importància en tant que estadi d'un procés continu d'observació {*del/*al/*pel*} món exterior i d'influència sobre ell.

4.1.1.3 Noms amb objectes «predicatus»

Finalment, dins del grup de noms que requereixen arguments expressats com a genitius (SP_{de}), cal prendre en consideració els que seleccionen objectes que designen eventualitats o que estableixen una relació predicativa amb el nom que complementen. Tot i que conformen un grup heterogeni —sovint influït per la pertinença a construccions amb verbs de suport— hi ha substantius, com *desig*, *amenança*, *obligació*, *deure*, *intent*, *recomanació* o *ganes*— que, a més d'un argument extern, habitualment requereixen un complement obligatori assimilable als arguments interns: *ganes* *(*de sortir de festa*), *recomanació* *(*de ser prudent*), *desig* *(*de fer la volta al món*). Tanmateix, la relació que s'estableix entre aquests substantius i els complements no és la que correspondria als arguments interns, sinó que el complement és sempre predicatiu. De fet, normalment es pot parafrasejar mitjançant una construcció equativa el subjecte de la qual és un nom predicatiu:⁹

- (14) a. l'obligació d'acabar el treball
b. Acabar el treball és l'obligació.
c. La recomanació {*de quedar-se a casa/que tanqueu les finestres*}

9. Tot i que la paràfrasi amb una construcció equativa només és possible, segons Grimshaw (1990), en el cas dels noms resultatius, substantius com *intent*, *recomanació* admeten modificadors propis dels noms eventuais com *constant* o *continuat* (*l'intent continuat de fer-se notar*; *la recomanació constant que tanquem les finestres en cas d'accident*) i poden funcionar com a argument intern del verb *presenciar* (*Vaig presenciar l'intent del Joan de colar-se al metro*). Per tant, cal considerar-los noms eventuais i entendre que admeten complements argumentals.

- d. {Quedar-se a casa/ Que tanqueu les finestres} és la recomanació.
- e. La suposició que no està prou preparada.
- f. Que no està prou preparada és la suposició.

Així, cal entendre que aquests complements no són arguments interns directes pròpiament dits, sinó arguments interns de subeventualitats que s'insereixen configuracionalment a l'estructura eventual del nom —que, tanmateix, es poden assimilar als arguments interns directes. Per explicar aquest fenomen, podem reprendre la idea dels *objects as events* que caracteritza Marantz (2005). Aquest autor explica que en anglès hi ha alguns verbs, com *build* (i tots els de creació que admeten prefixació amb *re-* i construccions de doble objecte), que poden tenir un complement directe que no es genera en l'estructura argumental del verb perquè en realitat és l'argument d'una subeventualitat: s'insereix a l'Sv i correspon habitualment a un canvi d'estat que té, com a resultat, o bé l'SD que funciona com a objecte o bé l'estat designat per l'arrel.

En aquest sentit, sembla que el complement de *càstig*, per exemple, és 'allò en què consisteix el càstig', i el de *desig*, 'allò en què consisteix el desig'. Com que aquests complements sempre s'introdueixen configuracionalment a l'estructura argumental del nom, reben cas no marcat i, per tant, sempre es realitzen com a SP_{de} en l'àmbit de l'SD. Probablement, aquests noms presenten una lectura ambigua entre l'eventualitat i el resultat, i llavors estableixen una relació «pseudoargumental» (similar a la d'un adjunt especificatiu) amb el complement que, en l'àmbit verbal, cal considerar argument intern directe.

En resum, podem dir que els arguments nominals, si són sintagmes preposicionals, es realitzaran sempre com a genitius objectius si el nom selecciona un tema incremental, si tenim un nom de percepció o bé en el cas dels noms que requereixen «pseudoarguments predicatius».

4.1.2 Datiu objectiu (SP_a)

De la mateixa manera que es tendeix a identificar els sintagmes preposicionals introduïts per *de* amb el cas genitiu, podem assimilar la preposició *a* amb la marca de datiu (i no amb l'acusatiu, ja que els noms no poden assignar cas acusatiu als seus arguments): Ginebra (2003), per exemple, proposa designar els arguments interns directes introduïts per *a* com a *datius objectius*, reprenent un terme emprat per autors com Dum-Tragut (2009), que hi recorre en un estudi sobre l'armeni, llengua en què es parla tant de *datiu subjectiu* —pel sincretisme entre els casos genitiu i datiu—, com de *datiu objectiu* —ja que el complement directe de persona va en datiu.

De fet, un fenomen similar és el que trobem en el cas de l'espanyol o de les llengües que pateixen el fenomen conegut com a *Differential Object Marking* (DOM), pel qual complement directe d'alguns verbs pot estar introduït per la preposició *a* si és afectat i [+humà].¹⁰ En aquests casos, tal com explica Torrego, «the dative preposition appears to mark all affected (animated) accusatives» (1998: 16) i, per tant, es considera que aquestes construccions són mostres de cas acusatiu marcat amb la preposició de datiu. Ho il·lustrem a (15):

- (15) a. Asesinaron a tres hombres ayer.
b. Vieron a la gente que iba a la manifestación.

D'entrada, cal dir que, en el cas dels noms, la presència del datiu es contradiu amb la idea que el genitiu és el cas no marcat i que tots els complements dels noms que en l'àmbit verbal reben cas directe es manifesten com a genitius en l'àmbit nominal: si sempre fos així, la previsió seria que el datiu objectiu no aparegués mai. Tanmateix, la taula 2 permet observar que, dels substantius analitzats, els que admeten un argument intern directe realitzat com a SP_a són aquests: *acompanyament, agressió, atac, traïció, visita, acusació, condemna, denúncia, admiració, amor, enveja, estima, menyspreu, odi, temor, por, injúria, alleujament, clamor, dret, al·lusió, avorriment i interès*. A partir d'aquí, ens podem formular les preguntes següents: per què hi ha noms que requereixen complements argumentals equivalents al complement directe verbal que no es realitzen com a genitius? Quins són aquests noms? Els podem classificar?

La llista mostra que, en tots els casos, es tracta de noms relacionats morfològicament amb verbs que regeixen acusatiu i que, tot i que alguns coincideixen amb verbs en què en català també és possible el DOM (malgrat que no estigui admès per la normativa), no sempre és així.

Ara bé, a partir de les dades hem pogut constatar que l'assignació de la preposició *a* no és arbitrària, sinó que presenta unes regularitats que ens permeten classificar —igual que en els noms que requereixen complements realitzats com a genitius objectius— els substantius que solen admetre datius objectius. Tot seguit exposarem amb més detall cadascuna d'aquestes possibilitats.

10. Aquest fenomen també es produeix, fins a un cert punt, en català, si bé no és admès per la normativa. De fet, més enllà d'això, la preposició *a* pot encapçalar alguns complements directes en català (pronoms personals forts, SD dislocats, *tots, ningú o tothom*, etc.).

4.1.2.1 Datiu objectiu com a resultat d'un component direccional abstracte

El que permet agrupar el primer conjunt de noms, en què incloem *acompanyament*, *alleujament*, *agressió*, *atac*, *traïció*, *visita*, *acusació*, *condemna*, *denúncia*, *admiració*, *amor*, *enveja*, *injúria*, *estima*, *menyspreu*, *odi*, *temor* i *por*, és que el datiu objectiu té a veure amb factors semàntics relacionats tant amb l'argument intern com amb les característiques de l'arrel acategorial. Concretament, creiem que es pot explicar per la «direccionalitat» que imposen els substantius en qüestió als seus arguments interns.

En aquest sentit, l'argument intern de noms psicològics com *amor*, *odi*, *estima* o *por* es pot concebre com un punt d'arribada de l'emoció o de l'acció (Bogard 1995: 445), de la mateixa manera que, en el cas de substantius com *atac* o *agressió*, s'ha d'entendre com «el terme del moviment directiu» (Gràcia 1989: 312, basant-se en Roegiest 1978). Així, d'una banda, hi ha noms, com *acompanyament*, *agressió*, *atac*, *visita* o *condemna*, que tenen un component semàntic direccional que fa que pugui emergir la preposició *a* com a rectora de l'argument intern, i de l'altra, hi ha noms psicològics que requereixen un experimentador agent com a argument extern i «imposen» una certa direccionalitat al pacient (és la «meta» del sentiment o de l'emoció).

A partir d'aquesta idea, podem reprendre la terminologia de Pesetsky (1987, 1995) i entendre que el paper temàtic de l'argument intern de tots aquests noms (o de les arrels acategorials) és el de *target*, terme mitjançant el qual indiquem la duplicitat semàntica (tema/pacient i meta) d'aquests arguments.

Aquesta duplicitat es pot explicar a partir del concepte *conflation*, proposat per Talmy (1975) per als verbs de moviment. Aplicat als noms eventuals que poden admetre un datiu objectiu com a complement indirecte, el *target* s'ha d'entendre com un paper temàtic «composicional» en el sentit que codifica, alhora, dos «subpapers»: tema/pacient (que és el prototípic de l'argument intern directe i que rep cas acusatiu en l'entorn verbal i cas genitiu en el nominal) i meta (que rep cas datiu). Aquests dos papers s'unirien en un sol argument mitjançant un procés de *conflació* (*conflation*). Tot i que aquest concepte (que, seguint Hale & Keyser 2002, podem definir com a 'fusió de nuclis sintàctics') s'ha aplicat normalment a l'àmbit verbal per explicar com es formen les construccions resultatives com *He wiped the table clean* en anglès (Mateu 2012) o les *middle constructions* com *The room sleeps 6 people* (McIntyre 2004), autors com Morimoto (2001) n'amplien l'aplicació i l'empren per donar compte de l'estructura conceptual complexa de verbs que, com *caminar* o *córrer*, indiquen alhora un desplaçament de trajectòria indeterminada i una manera de moure's (Morimoto 2001: 50). Aquesta darrera perspectiva permet proposar que alguns noms presenten una estructura conceptual amb un component de tema o pacient i un altre de meta,

i que aquesta duplicitat condiona l'assignació de cas. Així, si assumim que en l'estructura sintàctica l'assignació directa de cas sempre preval, el nucli verbal pot assignar cas acusatiu al complement. Ara bé, en l'entorn nominal, atès que l'assignació de cas sempre és mediatitzada, la preposició semànticament més marcada (*a*) predomina sobre la que és semànticament buida (*de*).¹¹

No podem obviar que la realització d'aquests arguments interns com a SP_a no és del tot sistemàtica, si més no en els noms psicològics. I és que, com feia notar Badia (2002), mentre que en alguns dels noms que hem inclòs a la llista (*amor* o *odi*) és majoritària, en altres (*por* o *temor*) predomina el genitiu. Segurament aquest fenomen s'explica per les característiques del *target* i de l'experimentador. L'experimentador d'*amor* o d'*odi* té una càrrega agentiva més forta que en *temor* o *por* i, a més, els primers substantius solen exigir un argument intern directe amb el paper de *target* [+humà] i [+referencial], cosa que enforteix el component direccional —de fet, és el que, segons Heusinger & Kaiser (2011: 605) afavoreix el DOM en l'àmbit verbal. De tota manera, hem trobat ocurrences de totes dues realitzacions amb els quatre noms, cosa que indica que la doble possibilitat de lectura existeix en tots els casos i que, per tant, no es pot descartar la concepció de l'argument no experimentador com a *target* en cap dels substantius que admeten un datiu objectiu.

4.1.2.2 Datiu objectiu influït per les construccions verbonominals

Hem volgut distingir, en l'explicació del datiu objectiu, els substantius *clamor*, *dret*, *al·lusió*, *avorriment* i *interès* perquè, en aquests casos, el que ha afavorit el datiu objectiu és l'entorn sintàctic en què solen aparèixer.¹²

En aquests substantius, el que es produeix és que el datiu objectiu sol aparèixer quan els noms s'insereixen en construccions amb verbs de suport (*light verbs*), que forcen una reanàlisi i una interpretació de l'argument intern del nom com a argument intern d'un predicat complex: si bé no podem lligar-ho exactament al marcatge excepcional de cas perquè no és un fenomen plenament regular —si més no segons les dades observades—, podem considerar que, quan el nom predicatiu s'adjunta al verb

11. Aquesta hipòtesi no contradiu la idea més estesa segons la qual el cas inherent (o el lèxic) preval sobre l'estructural (el no marcat), ja que en la qüestió que ens ocupa el cas lèxic es vincula només a una de les subeventualitats codificades per l'arrel.

12. També hauríem d'incloure en aquesta llista el nom *injúria*, que de fet pot pertànyer als dos grups. Així, sembla que es tracta d'un cas en què l'argument intern directe realitzat com a datiu objectiu es pot justificar per la confluència dels dos factors, que són la presència d'un component direccional abstracte (que té perquè és un verb *dicendi*) i l'aparició freqüent en construccions verbonominals.

de suport, ocupa la posició de complement directe d'aquest verb, i l'argument del nom llavors ha d'ocupar una plaça preposicional més alta (que serà la d'argument intern indirecte, és a dir, la posició immediatament superior a la de l'argument intern directe).

La freqüència d'aparició de contextos en què el nom s'insereix en una construcció amb un verb de suport deu haver afavorit que el conjunt *nom + preposició* s'hagi estès posteriorment a altres contextos, ja sigui per la necessitat d'emprar preposicions semànticament explícites, ja sigui per evitar la concurrència de dos sintagmes preposicionals introduïts per *de*. Un cas paradigmàtic en aquest sentit és el de *dret*, que actualment —i segurament per l'extensió de sintagmes com *dret a decidir*—, gairebé s'ha lexicalitzat com a *dret a*: si fem una cerca per Internet, podrem localitzar gairebé el doble d'ocurrències de *dret a* que no pas de *dret de* —i la diferència és encara més gran si tenim en compte que aquesta darrera construcció també pot correspondre a la de l'argument extern (p. e., *dret de la Maria* a...).

En qualsevol cas, sembla que és la construcció verbonominal la que ha afavorit l'aparició del datiu objectiu com a complement dels noms que hem enumerat: (*tenir dret (a)*, (*fer injúria (a)*, (*tenir/agafar avorriment (a)* i (*tenir/haver-hi interès (en/ a+infinitiu)*). A continuació presentem exemples significatius de cadascun d'aquests noms amb les seves realitzacions, tots extrets del CTILC (la cursiva és nostra):¹³

- (16) a. [D]iuen que ells menen llurs afers i ningú no pot dir que facin injúria *a ningú*.
- b. [Deu] tenir avorriment *á tots los pecats venials*.
- c. Si hi ha interès *a salvaguardar ensems la llibertat catalana, d'un costat, i la unitat de l'Estat espanyol, de l'altre*, cal que el desequilibri intern desaparegui.
- d. [E]n canvi tenia no sols traça, sinó interès *a caracteritzar el seu propi temperament*.
- e. Els pobles civilisats [...] tenen dret *a desenrotllarse de conformitat a les propies tendències*.

A més, hi ha estructures que, sense arribar-ho a ser, es poden assimilar a les construccions verbonominals, de manera que el nom predicatiu es pot reanalitzar com a complement del verb i adquirir cas com a tal. És el que trobaríem, per exemple, en un nom com *solució*. Tot i que hi ha vacil·lació en l'ús real (*a/de*), estructures com *donar la solució (a)*, en què podríem considerar que l'argument del nom es reinterpreta com a meta del verb *donar*, podrien haver influït en l'ús d'*SP_a* com a forma de l'argument intern directe del nom en altres contextos.¹⁴

13. Cal dir, de tota manera, que en el cas d'*interès* només apareix la preposició *a* davant d'infinitiu, fenomen que podem relacionar clarament amb el canvi de preposicions.

14. Un revisor anònim, a més, ens suggereix que l'*SP_a* podria servir, en aquest cas, per distingir un *pseudoargument predicatiu* (un complement coextensiu de la denotació del nom) de l'argument intern pròpiament dit. Això podria estar relacionat amb el que proposa Ginebra (comunicació personal) en relació amb la idea que,

Finalment, cal fer un comentari sobre noms com *al·lusió* o *clamor*, ja que en aquests casos l'arrel inespecificada categorialment admet un doble règim: pot aparèixer tant en construccions transitives (amb un argument intern directe) com en construccions intransitives (amb un SP_a com a complement preposicional). Probablement aquesta segona realització és la que predomina en l'àmbit nominal: com que en l'SD l'assignació de cas sempre es produeix mitjançant una preposició, la que té més contingut semàntic (*a*) predomina, i és per això que aquests substantius solen aparèixer amb datius objectius.

4.1.3 SP_{contra}

A banda dels genitius i els datius, la taula 2 permet observar que l'argument intern directe també pot estar introduït per la preposició *contra* quan acompanya els noms *acusació*, *agressió*, *atac*, *clamor*, *demanda*, *enveja*, *injúria*, *menyspreu*, *odi*, *passió*, *traïció*, *victòria*. Ginebra & Llagostera (en premsa) estudien els verbs que regeixen complements encapçalats per aquesta preposició en català antic i observen que, en general, aquesta preposició pot aparèixer com a introductora de complements de verbs de tres tipus: (1) verbs inherentment recíprocs, com *lluitar*, que llavors també admeten CP_{amb} ; (2) verbs sense reciprocitat inherent però amb una idea d'hostilitat (sobretot *verba dicendi* o verbs psicològics), com *blasfemar* o *conjuguar*, i (3) verbs transitius amb un segon argument intern (cosa que trobem especialment en el llenguatge jurídic), com *al·legar* o *apel·lar*. Tot i que ells analitzen casos en què la preposició introdueix complements preposicionals i no arguments interns directes, podem emprar la classificació per confegir-nos una idea del tipus de complements que pot introduir la preposició.

Com es pot comprovar a la taula 2, es tracta, sempre, de complements amb un contingut semàntic d'hostilitat o oposició. En aquest sentit, *agressió*, *atac* i *traïció* podrien ser considerats noms d'hostilitat; *clamor* i *injúria* estarien relacionats amb *verba dicendi* de la confrontació; *enveja*, *menyspreu*, *odi* i *passió* són noms psicològics que també indiquen hostilitat; *victòria* pot aportar una idea de confrontació, i

en el cas de *solució*, igual que en el de *rebuig* o en el d'*entrevista*, la realització amb *de* força, fins a un cert punt, una lectura resultativa (*L'entrevista del president de la Generalitat ve a l'última pàgina*) —en canvi, *a* suggereix una lectura eventual, com veiem a *L'entrevista al president de la Generalitat va tenir lloc dissabte a la nit*. No són, de fet, de fenòmens excoients: d'una banda, podríem suposar que la construcció verbal i la distinció de complements ha afavorit l'aparició d' SP_a com a realització de l'argument nominal. Aquesta realització, que en un principi es vinculava a la construcció verbonominal, s'ha estès a altres contextos, i, el vincle dels verbs de suport amb la lectura eventual pot haver afavorit que cadascuna de les lectures del nom es relacioni amb un complement específic.

acusació i *demanda* són noms propis del llenguatge jurídic i l'enfrontament als tribunals. Per tant, en tots aquests casos la preposició reforça la càrrega semàntica del nom, relacionada sempre amb l'hostilitat.

4.1.4 SP *envers* / *vers* / *cap a*

De la mateixa manera que *contra* reforça la càrrega semàntica d'hostilitat o d'oposició dels arguments que introdueix, les preposicions *vers*, *envers* i *cap a*, que són semànticament més explícites que el datiu objectiu, emfatitzen la percepció de l'argument intern directe com a *meta* —i alhora corroboren la hipòtesi que cal considerar que els arguments interns directes dels noms que acompanyen són *targets* més que no pas temes o pacients. Com veiem a la taula 2, la llista de substantius que admeten arguments introduïts per les preposicions *vers*, *envers* o *cap a* és molt similar a la dels substantius que admetien la preposició *a* per aquesta concepció de l'argument intern directe com a receptor de l'acció de l'agent (o de l'experimentador agent). Hi trobem, doncs, noms transitius agentius com *agressió* i *traïció*, i noms psicològics com *enamorament*, *admiració*, *amor*, *enveja*, *estima*, *fascinació*, *menyspreu* o *odi*.

4.1.5 Altres realitzacions

Per últim, la taula mostra un reguitzell de preposicions amb una càrrega semàntica més o menys «explícita» (o, si més no, més explícita que la de genitiu o datiu objectius) que permeten introduir els arguments interns directes. Així, hi ha arguments encapçalats per *damunt*, *sobre*, *entre*, *davant* o *per*. Tot i que quantitativament aquests arguments no són tan significatius com les altres preposicions, podríem afirmar que, igual que en els casos anteriors, totes les realitzacions reforcen la càrrega semàntica de l'argument nominal.¹⁵

15. Ens podríem preguntar si el que hem considerat argument intern continua sent un complement argumental si va introduït per una preposició semànticament més explícita que *a* o *de* o si la preposició força la lectura del complement com a adjunt. D'una banda, en aquests casos la preposició assigna cas i marca temàticament el complement, de manera que el complement es legitima en el marc de l'SP i no de l'SV (o de l'SN) i això pot dificultar-ne la interpretació com a argument. Ara bé, d'altra banda, el complement satura una de les posicions temàtiques de l'arrel (no deixa de ser un complement vinculat a l'estructura lexicosemàntica de l'arrel) i, per tant, creiem que podem analitzar-lo —si més no en aquest treball ho fem així— com a complement argumental. De fet, Gallego (2008: 25) sembla que va en aquesta línia, per bé que ell mateix no desenvolupa a fons la qüestió.

En resum, hem vist que els arguments interns directes dels noms es poden realitzar com a sintagmes preposicionals, que solen ser genitius però que també poden estar introduïts per preposicions semànticament explícites que tenen la funció de reforçar la càrrega semàntica de l'argument en qüestió. La de sintagma preposicional no és, però, l'única possibilitat de materialització dels arguments interns directes: també poden ser adjectius relacionals. A continuació examinarem aquesta possibilitat.

4.2 ADJECTIU RELACIONAL

En principi, qualsevol tipus d'adjectiu pot ser constituent d'un SD:

- (17) Abans de la invasió *nord-americana* de l'Iraq hi va haver manifestacions *pacifistes*.

Ara bé, sembla que no tots els adjectius mantenen la mateixa relació amb el nom que complementen. Així, a (17), *nord-americana* actua d'argument extern d'un nom eventual, mentre que *pacifistes* restringeix el significat del nom que complementa. Les diferències de significat entre aquests dos adjectius es deuen al fet que cadascun pertany a una de les dues grans classes d'adjectius: el primer és un adjectiu relacional (referencial o no predicatiu), mentre que el segon és un adjectiu qualificatiu o predicatiu.¹⁶

Tal com explica Picallo, amb un adjectiu qualificatiu «s'expressa una o diverses qualitats d'un objecte que, en un context o situació determinats, el parlant vol distingir d'entre moltes altres propietats actuals o possibles» (2002: 1646). En canvi, amb un adjectiu relacional el que es fa és que «es posa en relació l'entitat que denota el nucli nominal amb una altra entitat que denota l'adjectiu». Alguns dels autors que han estudiat l'estructura argumental dels noms en diferents llengües han posat de manifest que només aquests darrers poden saturar papers temàtics argumentals, ja que associen les entitats denotades pels substantius amb altres dominis o àmbits (Bosque & Gutiérrez-Rexach 2009) i, de fet, equivalen d'alguna manera a sintagmes preposi-

16. Tot i que nosaltres adoptem la denominació d'*adjectiu relacional*, cal fer notar que han rebut diverses designacions. En aquest sentit, Levi (1978), que emprà el terme *nonpredicating adjectives*, assenyala que aquests tipus d'adjectius han estat anomenats de diferents maneres: «they were variously called “pseudo-adjectives”, “attributive-only adjectives”, “denominal adjectives” “transposed adjectives” and “denominal nonpredicating adjectives” (1978: 2). D'altra banda, Picallo (2002) els anomena *adjectius de relació* i explica que «el terme *adjectiu de relació* s'ha aplicat en la tradició gramatical europea, principalment francesa, des dels anys 30», però que també són coneguts com a *pseudoadjectius*, terme més propi de la lingüística americana (2002: 1667).

cionals encapçalats per la preposició *de* (per exemple, *europea a la invasió europea* s'ha d'entendre com 'd'Europa' o *presidencial a viatge presidencial* significa 'del president').

Tot i que Giorgi & Longobardi (1991), Picallo (1991, 1999) o Grimshaw (1990) fan notar que els adjectius relacionals corresponen habitualment a l'argument extern (especialment si són ètnics o referencials), Bonet & Solà (1986) i Badia (1994) demostren que hi ha adjectius relacionals que poden funcionar com a arguments interns directes, ja que en un mateix sintagma nominal hi pot haver dos arguments realitzats com a adjectius relacionals: un que funciona com a arguments intern directe i un altre com a argument extern. És el cas, per exemple, de sintagmes com *elecció presidencial francesa*, que pot trobar-se en un context que en forci una lectura eventual (per exemple, *Vaig presenciar l'elecció presidencial francesa*). Així, tot i que es tracta d'una solució poc productiva (en el corpus estudiat, només representa l'1,5% del total d'arguments interns directes), hi ha adjectius relacionals que cal interpretar com a arguments interns directes, com és el cas dels que presentem als exemples següents (la cursiva és nostra):

- (18) a. Amor *patri* pot ésser sols el sentiment natural per la terra de naixença.
- b. És la nostra construcció *estatal*, una operació molt delicada.
- c. [L]es raons que pesaren més en l'elecció *monacal* [...] foren les seves excel·lents qualitats personals.
- d. El nom de soldà [...] sembla haver estat adoptat en el segle iv [...], tot i reconeixent el guiatge *espiritual* de l'hereu del Profeta.
- e. [S]'ha pogut operar la transmissió *rondallesca*.

5. CONCLUSIONS

En aquest article hem presentat com es manifesten sintàcticament els arguments interns directes dels noms. D'entrada, hem exposat que alguns noms, com els verbs, poden ser concebuts com a predicats i, per tant, seleccionen arguments. Entre els arguments que seleccionen hem analitzat els arguments interns directes, que són els que es generen en una posició germana de l'arrel lèxica inespecificada categorialment i que hem assimilat als que reben la funció sintàctica de complement directe en l'àmbit oracional.

Aquests arguments es materialitzen, principalment, com a sintagmes preposicionals encapçalats per *de*, preposició que cal vincular amb el genitiu, el cas que s'assigna estructuralment —de forma mediatitzada per la preposició— en el marc de l'SD. Amb tot, també poden estar introduïts per preposicions com *a* (cosa que vinculem amb el cas datiu) o preposicions semànticament més explícites, com *contra*, *vers*, *envers*, *cap a*,

etc. Aquesta variació preposicional depèn, en part, de les característiques sintàctiques dels nuclis nominals, però també de factors semàntics vinculats als papers temàtics de l'argument. En aquest sentit, hem observat que els datius objectius apareixen quan el complement presenta un component direccional —cosa que ens permet parlar del rol semàntic de *target*— i que els complements realitzats com a SP_{contra} solen tenir un component semàntic d'hostilitat. D'altra banda, els arguments interns directes dels noms també poden ser adjectius relacionals, si bé presenten més restriccions i són menys productius.

Alhora, hem constatat que els arguments interns directes dels noms no es poden expressar com a possessius, realització que s'ha de relacionar necessàriament amb arguments externs o amb arguments «promoguts» a posicions externes com a fruit de la inserció en configuracions passives.

Tanmateix, caldria un estudi més aprofundit sobre aquesta darrera qüestió, que, de moment, va més enllà dels objectius d'aquest treball.

ELGA CREMADES CORTIELLA

Universitat Masaryk

238081@mail.muni.cz

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ALEXIADOU, Artemis (2001) *Functional Structure in Nominals*, Amsterdam/Filadèlfia, John Benjamins.
- ALEXIADOU, Artemis, Liliane HAEGEMAN & Melita STAVROU (2007) *Noun Phrase in the Generative Perspective*, Berlín / Nova York, Mouton de Gruyter. [Studies in Generative Grammar, 71.]
- ALEXIADOU, Artemis & Monica RATHER, eds. (2010) *The syntax of Nominalizations across Languages and Frameworks*, Berlín / Nova York, Mouton de Gruyter. [Interface Explorations, 23.]
- BADIA, Toni (1994) *Aspectes del sintagma nominal en català des de la perspectiva de la traducció automàtica*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- (2002) «Els complements nominals», dins Joan Solà, M. Rosa Lloret, Joan Mascará & Manuel Pérez Saldanya (dirs.), *Gramàtica del català contemporani*, II, pp. 1591-1640.
- BOGARD, Sergio (1995) «El argumento no experimentante de los verbos psicológicos: ¿un papel temático o dos?», *Nueva Revista de Filología Hispánica*, 43, 2, pp. 441-454.

- BONET, Sebastià & Joan SOLÀ (1986) *Sintaxi generativa catalana*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- BORER, Hagit (2005) *Structuring Sense. Volume 1: In Name Only*, Oxford, Oxford University Press.
- (2014) «Derived nominals and the domain of content», *Lingua*, 141, pp. 71-96.
- BOSQUE, Ignacio (1993) «Sobre las diferencias entre los adjetivos relacionales y los calificativos», *Revista Argentina de Lingüística*, 9, pp. 9-48.
- BOSQUE, Ignacio & Javier GUTIÉRREZ-REXACH (2009) *Fundamentos de sintaxis formal*, Madrid, Akal.
- CHOMSKY, Noam (1970) «Remarks on Nominalization», dins Roderick A. Jacobs & Peter S. Rosenbaum (eds.), *Readings in English Transformational Grammar*, Waltham (Massachusetts), Ginn and Company, pp. 184-221.
- COLOMINES, Carme (2008) «La traducció dels sintagmes nominals complexos de l'alemany», *Quaderns. Revista de Traducció*, 15, pp. 187-196.
- CORNILESCU, Alexandra (2001) «Romanian nominalizations: case and aspectul structure», *Journal of Linguistics*, 37, 3, pp. 467-501.
- CREMADES, Elga (2014) «L'estructura argumental dels noms en català» [tesi doctoral], Tarragona, Universitat Rovira i Virgili.
- DUM-TRAGUT, Jasmine (2009) «Dative», dins *Armenian: Modern Eastern Armenian*, Amsterdam, John Benjamins, pp. 83-89.
- DOWTY, David (1991) «Thematic Proto-Roles and Argument Selection», *Language*, 67, 3, pp. 547-619.
- FULLANA, Olga (1994-1995) «Els noms psicològics en català: un estudi descriptiu», *Llengua i Literatura*, 6, pp. 173-200.
- GINEBRA, Jordi (2001) «Nota sobre els possessius», *Llengua Nacional*, 35, pp. 21-22.
- (2003) «El règim verbal i nominal. Informe elaborat per encàrrec de l'Institut d'Estudis Catalans» [treball inèdit].
- GINEBRA, Jordi & Roser LLAGOSTERA (en premsa) «El complement de règim», dins *Gramàtica del català antic*, Berlín/Barcelona, Mouton de Gruyter / Editorial Columna.
- GIORGI, Alessandra & Giuseppe LONGORBARDI (1991) *The Syntax of Noun Phrases*, Cambridge, Cambridge University Press.
- GRÀCIA, Lluïsa (1989) *La teoria temàtica*, Bellaterra, Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- (1995) *Morfologia lèxica. L'herència de l'estructura argumental*, València, Publicacions de la Universitat de València.
- GRIMSHAW, Jane (1990) *Argument structure*, Cambridge (Massachusetts), The MIT Press. [*Linguistic Inquiry*, 18.]

- HALE, Ken & Samuel JAY KEYSER (2002) *Prolegomenon to a Theory of Argument Structure*, Cambridge (Massachusetts), MIT Press.
- HALLE, Morris & Alec MARANTZ (1993) «Distributed Morphology and the Pieces of Inflection», dins Kenneth Hale & Samuel Jay Keyser (ed.), *The View from Building 20*, Cambridge (Massachusetts), MIT Press, pp. 111-176.
- HEUSINGER, Klaus von & Georg A. KAISER (2011) «Affectedness and Differential Object Marking in Spanish», *Morphology*, 21, pp. 593-617.
- LEONETTI, Manuel (2004) «Specificity and Differential Object Marking in Spanish», *Catalan Journal of Linguistics*, 3, pp. 75-114.
- LEVIN, Beth & Malka RAPPAPORT HOVAV (1988) «Nonevent *-er* Nominals: a Probe into Argument Structure», *Linguistics*, 26, pp. 1067-1083.
- (2005) *Argument Realization*, Cambridge, Cambridge University Press. [Research Surveys in Linguistics.]
- MARANTZ, Alec (1984) *On the Nature of Grammatical Relations*, Cambridge (Massachusetts), MIT Press.
- (1997) «No Escape from Syntax: Don't Try Morphological Analysis in the Privacy of Your Own Lexicon», *University of Pennsylvania Working Papers in Linguistics*, 4, 2, pp. 202-225.
- (2000 [1991]) «Case and Licensing», dins Eric Reuland (ed.), *Arguments and Case: Explaining Burzio's Generalization*, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, pp. 11-30. [Publicat anteriorment dins Germán G. Westphal, Benjamin Ao & Hee-Rahk Chae (ed.), *ESCOL '91: Proceedings of the Eighth Eastern States Conference on Linguistics*, Ithaca (Nova York), Cornell University, Cornell Linguistics Club, pp. 234-253.]
- (2005) «Objects Out of the Lexicon: Objects as Events» [inèdit], treball presentat a la Universitat de Viena. [En línia: <<http://bit.ly/1NDcCXo>>, consulta: 20-10-2014.]
- MATEU, Jaume (2012) «Conflation and incorporation processes in resultative constructions», dins Violeta Demonte & Louise McNally (ed.), *Telicity, Change, and State: A Cross-Categorical View of Event Structure*, Oxford, Oxford University Press, pp. 252-278.
- MCINTYRE, Andrew (2004) «Event paths, conflation, argument structure and VP shells», *Linguistics*, 42, 3, pp. 523-571.
- MORIMOTO, Yuko (2001) *Los verbos de movimiento*, Madrid, Visor Libros.
- PESETSKY, David (1987) «Binding Problems with Experiencer Verbs», *Linguistic Inquiry*, 18, núm. 1 (hivern 1987), pp. 126-140.
- (1995) *Zero Syntax: Experiencers and Cascades*, Cambridge (Massachusetts), MIT Press.

- PICALLO, Carme (1991) «Nominals and Nominalizations in Catalan», *Probus*, 3, 3 (gener 1991), pp. 279-316.
- (1999) «La estructura del sintagma nominal: las nominalizaciones y otros sustantivos con complementos argumentales», dins Ignacio Bosque & Violeta Demonte (ed.) *Gramática descriptiva de la lengua española*, III, Madrid, Visor Libros, pp. 4367-4422.
- (2002) «L'adjectiu i el sintagma adjectival», dins Joan Solà, M. Rosa Lloret, Joan Mascaró & Manuel Pérez Saldanya (dirs.), *Gramàtica del català contemporani*, II, pp. 1643-1688.
- RAMCHAND, Gillian (2008) *Verb Meaning and the Lexicon*, Cambridge, Cambridge University Press.
- (2013) «Argument structure and argument structure alternations», dins Marcel den Dikken (ed.) *The Cambridge Handbook on Generative Syntax*, Cambridge, Cambridge University Press, pp. 265-321.
- RESNIK, Gabriela (2010) «Los nombres eventivos no deverbales en español» [tesi doctoral], Barcelona, Universitat Pompeu Fabra. [En línia: <<http://www.tdx.cat/handle/10803/22647>>, consulta: 14-9-2014.]
- RULL, Xavier (2008) «Els substantius d'acció i efecte en català» [tesi doctoral], Tarragona, Universitat Rovira i Virgili.
- SOLÀ, Joan (1972) «Canvi i caiguda de les preposicions», dins *Estudis de sintaxi catalana*, I, Barcelona, Edicions 62, pp. 11-43.
- (1994) «Ús dels possessius», dins *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*, Barcelona, Empúries, pp. 141-161.
- SOLÀ, Joan, M. ROSA LLORET, JOAN MASCARÓ & MANUEL PÉREZ SALDANYA (dirs.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*, Barcelona, Empúries, 3 vol.
- STOWELL, Tim (1981) «Origins of phrase structure» [tesi doctoral], Cambridge (Massachusetts), MIT.
- TALMY, Leonard (1975) «Syntax and semantics of motion», *Syntax and Semantics*, 4, pp. 181-238.
- TORREGO, Esther (1998) *The Dependencies of Objects*, Cambridge (Massachusetts), MIT.
- WILLIAMS, Edwin (1981) «Argument Structure and Morphology», *The Linguistic Review*, 1, pp. 81-114.